

ЧЕРНО МОРЕ

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ

Основанъ въ 1891 година.

„Всичките права на свободата сж основани на правдата; за туй първата длъжност на свободата е да защитава правдата“.

Единъ брой 20 ст.

Единъ брой 20 ст.

Всички абонати има право да си достави загубения брой, но току следъ получаването на следующия брой. Инакъ, следъ туй време, плаща като за „старъ“ брой, и то ако има.

Редакторъ-Издател
И. Бобчевски

Редакцията е вела за правило да не изпълнява никакви поръчки, които не сж придружени съ стойността. За обявленията се плаща следъ първото публикуване.

ЦѢНИ.

Забонирание на вѣстника:
години 10 л.
6 мѣсеца 5 л.
въ странство за година 16 л.
старъ брой 50 ст.

За обявленията:

1) Въ единъ отъблъ:
На 4 стр. за цифер. редъ 20 ст.
„1 стр. „ „ 1 л.—
Другитъ стр. — 50 ст.
2) Въ два отъблъ:
На 4 стр. за цифер. редъ—50 ст.
„1 „ „ 2 л.
За срочни (шестимѣсечни или годишни) обявления се правятъ важни отстъпки.

Абонаментътъ въ предплата

Ванисването на новъ абонатъ става всѣкога отъ началото на мѣсеца

АДРЕСЪ:

За писма статии и ржкописи:
До Редакцията.
За пари (въ бонове и ваписи)
До П. Бобчевски
РЕДАКЦИЯТА И АДМИНИСТРАЦИЯТА
се помещава въ домъ Бобчевски
№ 335, срещу Централна
градска градина.

Редакцията не отговаря за
сдържането на публикувани
писма и съобщения, които не
сж отъ специалнитъ и
дописници.

Неупотребенитъ ржкописи
се връщатъ, ако се платятъ
пощенскитъ разходи.

Неплатени писма не се
приематъ.

ПАРТИЗАНСКА ТИРАНИЯ У НАСЪ.

I.

Думата „партизанска тирания“ напаша България още не знае; но самата тирания съществува въ дѣлата на управлението, безъ име, вече отдавна. Въ управителнитъ кржгове, които се движатъ именно чрѣзъ ужъ конституционното политическо партизанство, никога не можеше да се срѣдне върно разяснение върху нѣща и работи, които трѣбна да приематъ името „тирания“, макаръ самата хубава дума „партизанство“ вече е успѣла да добие у насъ понятие, еднакво съ основа за пристрастие, тиранията, жестока гонения на невинни хора по поводъ на упражненіе политически права. Не можеше да се срѣдне такъва дума у тѣхъ, защото ржководителитъ на партизанството сграбчаватъ, като хайдутини, конституционната теория „большинството управлява“ и никакъ не се стѣснватъ да коментиратъ и по най-безсѣстивитъ си дѣла, че тѣй била волята на вече опитния ни народъ, че народътъ върши, че народътъ се възмущава, че народътъ отмищава, че народното доверие е въ джоба на едикото патриота, че партията му е грамадна и народна и още чудо други бевочливости, съ които вънъ отъ всѣка съвѣсть и срамъ се измамватъ и извращаватъ народната доверчивост и уважение. Такавъ, като тиранията — да пави Богъ: всичко ставало сѣ по конституционенъ начинъ, отъ болшинството и, слѣдов., отъ народа. Трѣбна да сте чели и сега даже, въ Юлий, че българскитъ („благороднитъ“, „патриотически“) народъ билъ вече уарѣлъ и се наситилъ отъ думи и обѣщания, а гледалъ вече само кой говори, кой управлява? Не разбрахте ли, че изборната борба бѣше за лицата, защото народътъ билъ вече разбралъ кой е патриотъ, а не че бѣше за идеи, принципи, системи? Не знаете ли и туй, че всичко става вече по абсолютното дѣвѣрие въ патриотизма, а не по нѣкои началъ и конституционна дѣятелност?

Като гледаме безсрамнитъ проповѣди и упражненіето на партизанството у насъ, подъ ржководството на извѣстни лица, възхвалени отъ наивни или заинтересовани партизани, ний добиваме отъ врѣщение. Массата съпартизани, горко измамвани и увѣчени отъ такива проповѣди, капатъ на всѣка стъпка собственитъ си лица или като мислятъ невинно, но пъкъ глупаво, че поддържатъ нѣщо благородно, или като съзнателно предлагатъ, по отдѣлно за лични ползи, саята и общата свобода, безъ да могатъ да съобразятъ поне, че и тия лични ползи биватъ кратковрѣмни и че най-накрая сѣ пакъ си посжтъ разорението, заедно съ развитието на общественни развратъ. Своето отврѣщение ний отбѣлѣваме и подъ ценурата още прѣди двѣ години (брой 9-й — „Българско партизанство“), въ врѣме прѣслѣдванията по убийството на м-ра Бѣчева, съ думитъ: „Родихъ се у насъ партизи“, коя „отъ“ коя по-патриотическа, и съ течението на врѣмето и събитията се прѣоб- „равнахъ, распожсахъ се въ борби за „патриотство, ожесточихъ се и . . . о- „бразихъ се. Ожестичени се парѣчениетъ на Французина С. Delavigne: „За да не „мислимъ, гдѣ не слѣзваме!“ Но сега ний повтаряме съ още по-силно убѣждание, слѣдъ двѣ години, слѣдъ новитъ чудни подвизи на управлението. Много примъ вече принуждаватъ безусловно всѣки да признае крайно печалната истинна, че толкова важни факторъ въ

управлението — партизанството — се извратя, получи най-пълно развратно развитие. И съ таквъ партизанство вървимъ вече! А колкото по-нататъкъ отиваме, толкова по-големъ явни доживяваме край него. До кѣдъ ще стигнемъ — това е очевидно, щомъ само съобразимъ, че всичко се върти и обвива сѣ околомъ държавния бюджетъ и народното благосостояние. Тѣй, ужасно бѣдѣще си готвимъ ний още отрано. Сами губимъ кѣсъ по кѣсъ своята народна самостоятелност, съразмѣрно съ отпадането на икономическото ни състояние. Или ще кажете, че икономически ний напредваме? Срамота е. Вече и съ статистики е доказано, че ще пропадемъ икономически, ако не се свѣстимъ съ врѣме да вземемъ сериозни стѣпки. Не е нѣкоя дълбока наука, че всичкитъ политически идеи за независимостта на единъ кой да е народъ държатъ своята основа, своята коренна цѣль единствено въ желанието, да се подобри народното икономическо благосостояние. А ний какво правимъ? Подъ робството икономическо подобряване бѣше немислимо и тѣмко за туй се освободихме, а пъкъ се заробваме и съсипваме икономически!

Та думата ни е, че партизанска тирания съществуваше, но имѣваше, защото, главно, още не бѣхъ дошли работитъ на системата, основана на нежъ, а буюто „большинството управлява“ ѣ покриваше още. Днесъ съвѣстимъ не е тѣй, слѣдъ извѣстния начинъ на измѣненията въ Конституцията, както и слѣдъ начина за налагането заемъ на страната чрѣзъ исплащане въ сто години. Тѣзи актове овадачватъ вече българина, защото не може да бѣдѣтъ обща воля и трѣбна да се мисли за исходъ, като се опрѣдѣли върно положението.

Партизанската тирания е една доста стара и ужасна народна болѣсть, зародишътъ на която се крие всѣкога въ степента на политическото въспитание и още въ нѣкои болни елементи, които нарочно (у насъ несъзнателно) сж се вмѣкнали въ системата, формата на конституционитъ управления. Тя, партизанската тирания, не е нѣщо ново, изобрѣтено отъ насъ, българитъ, въ управлението. Много народи прѣди насъ сж палили тѣзи тирания и едни вече сж се избавили чрѣзъ революциитъ, а други — чрѣзъ достойни постѣпки по парламентаренъ редъ, слѣдъ цѣла върволица отъ сирѣпости и расточавания, свойственни на животинския инстинктъ. Ний, българитъ, вървимъ само по готовия пътъ за тамъ, отдѣло други народи сж се върнали отдавна. Тѣ сж оставили даже поука, цѣръ, но ний прѣзираме цѣра шарлатански (главнитъ шарлатанитъ бѣше П. Каравеловъ върху туй) или си мислимъ, че има още врѣме . . . У насъ партизанската тирания достигна вече пълното си развитие. Днесъ за днесъ ний вече работимъ ужъ за запазване заплашвана (вѣчно заплашвана!) свобода и независимостъ, а за успѣшното постигане на тѣзи цѣль служимъ си съ нарушени на закони, съ тѣпченето имъ, съ всевъзможното чрѣзъ закони ограничение на сжщата свобода, която ужъ ще запазваме, като заплашена. Това е деспотство, което въ конституционни държави, като нашата, се е нарикала отъ политици „партизанска тирания“. Това е, освѣнъ туй, цѣла система, а не е врѣмenna необходимостъ, защото всичко врѣменно има срокъ, пъкъ тука нѣма и не може да има такова условие. Ний споримъ даже, че макаръ да нѣмахме опасности за ново

политическо робство, както и нѣмаме, пакъ трѣбваше да ни се натрапи тѣзи тирания въ системата; но още и при тѣзи опасности бѣдѣщето отъ тѣзи тирания краи много бързо.

Ний ще се впуснемъ въ едно двѣ доказателства за безспорното установяване на факта за съществуването на тиранията въ управлението ни, за да не слушаме укори, че пишемъ бабини-деветини, както и да не гледаме кисели . . . рожѣ. Разбира се само по себе си, че колкото е сериозенъ въпросътъ, който подигаме, толкова сериозни трѣбна да сж и доказателствата. Това изпълняваме.

II.

Вземѣте официалната „втора рѣчь“ на „министра-прѣдсѣдателя“ Стамболова, произнесена прѣди нѣщъ 3 мѣсеца въ IV Велик. Народно Събрание. Рѣчта е по поводъ на едно направено отъ прѣдставителъ прѣдложение, да не се избиратъ отъ 20000 а отъ 15000 души единъ прѣдставителъ. Привеждаме три почти пълни периоди отъ рѣчта, относително управлението чрѣзъ партизанство, както ги намѣрваме публикувани въ официалния в. „Свобода“, брой 1102 (курсиви-ровката е наша):

„Правителството, което е заинтересувано въ изборитъ, когато се полагатъ кандидатури за прѣдставителъ, е доста затруднено въ извѣстни мѣста, да намѣри хора, които да подложатъ кандидатуритъ, и е принудено отъ разни крапца да намира лица за другитъ крапца на България; да ги прѣпорѣчва на своитъ приятели и да моли другъ да избере тѣзи хора, за да има въ Събраниято върни и прѣдани партизани; защото не трѣбна да се забравя, че въ конституционитъ страни болшинството управлява. Щомъ едно правителство нѣма болшинство, то не може да съществува. И азъ мога да кажа, че едно правителство, което се обѣзва на едно силно болшинство, може да нарушава законитъ твърдѣ по-много, отъ колкото единъ министъръ на единъ самодържецъ. Подъ своя отговорност и като се надѣва на одобреніето на камарата, правителството може съ съласието на княза да обяви война, може да вземе мѣрки, забрани отъ закона, и пр. и щомъ болшинството одобрява и поддържа тѣзи работи, нищо ало не може да стане за правителството, то ще си стои на мѣстото“.

„На тѣхъ (на болшинството) ще се обѣзва правителството тѣ ще се обѣзватъ на него и ако има пита да се яде, и тѣ ще взематъ по единъ крайшиникъ, ако има отговорностъ за нѣкои работи и мѣрки, и върху тѣхъ тя ще тѣжи“.

„Правителството като е отговорно прѣдъ княза и народа, отговорни сж и тѣзи негови партизани, било въ камарата, било вънъ, които го поддържатъ, защото въ конституционитъ държави управлява болшинството чрѣзъ свои доверени лица“.

Ако гледаме на рѣчта строго теоретически, тя не издържа критика.

Г-нъ м-ръ княза, че при едно силно болшинство правителството може да нарушава законитъ повече отъ м-ра на единъ самодържецъ, че то може да взема и забрани отъ закона мѣрки и щомъ болшинството одобрява, нищо ало за правителството не може да стане. А относително отговорността той казва, че правителството отговаря прѣдъ Княза и народа, заедно и съ партизанитъ си, защото болшинството управлява. Писъ за болшинството, казва, правителството иска върни и прѣдани партизани. Нищо не изопачваме отъ рѣчта — сравняте. Разбира се, когато ще разискваме по Избирателния Законъ на отдѣлно, ще захлупимъ на тѣзи конституционна парламентарна практика и практиката на Закона, за да изѣвае напълно, какъ става болшинството, но и тукъ може читателътъ да си държи на память изборитъ поне на 18-й Юлий, ако не и по прѣдиднитъ,

Съ заститъ официални думи, прѣдъ насъ вече се исправя, като изпълнитъ, а) фактътъ, че правителството може да рушава закони (всѣкакви, нѣма съмнѣние, заедно и съ Конституцията), като се обѣзва на силно болшинство, каквото, за щастие (!), всѣкога е имало въ Българския парламентъ. Ний не ще кажемъ, че това е истинска теория, придобита отъ приспособиеніето на Конституцията, защото ако съществуваше и у насъ политическо въспитание, правителството не би могло да нарушава закони, но вий виждете, че у насъ туй тържествено се признава и ний, безъ да се спираме глупаво върху теорията, която може да е и богъ за англичанитъ, приемаме тѣзи изповѣди, като върна практика. Помни читателътъ, че ний бѣхме, които писаме минжлата зима: „Конституцията ни е ставяла парцалъ.“ т. е. това е практика, съзнана не сега отъ насъ. Правителството, обѣзгнато на болшинството въ Събраниято, може да нарушава законитъ, и, за туй, то не напуска това „може“, а нарушава законитъ всѣкога, кога какъ му прилѣгне. Примѣри, колкото щете, а, ако трѣбна да укажемъ, единъ е цензурата, нарочно запрѣтената отъ Конституцията ни цензуръ, и болшинството въ Събраниято бѣше толкова силно, щото даже запитване за форма не се направи по туй нарушение.

Това „може да нарушава“ има своето основание въ дѣлението на властитъ, безъ да се комбинира съ политическото въспитание, но ний ще се забавимъ съ развиването на тѣзи основа, до като прѣдадемъ цѣлия си материалъ и по този начинъ се приготвимъ кѣмъ по-пълно оцѣнение на нашето конституционно управление.

б) слѣдъ туй иде отговорността на управлението. Макаръ г-нъ м-ръ да говори за отговорности, ний смѣло отбѣскаваме всичко казано върху туй и поставяме, че тѣй нагласено управлението, съ правителство и парламентарно болшинство, дѣйствува и безъ всѣка фактическа отговорностъ, съвършено безнаказанно. Говоримата отговорност на правителството прѣдъ Княза е само форма, безъ сѣвка отъ сжчинска отговорностъ. Тя е опрѣдѣлена точно въ Конституцията, чрѣзъ практическото ѣ приспособление, именно, че Князътъ държи на властъ министри, които се ползватъ, и до като се ползватъ, сж доврѣни на болшинството въ Събраниято. Наистина, Князътъ има право да растурия и кабинетъ и събрание, като се убѣди, че тѣ не прѣдставяватъ народната воля, — право, което, като свѣщенна, неприкосновена и несмѣняема Особа, произхожда отъ принципа, че той е първий прѣдставителъ и пазителъ на народната воля, това, което се вижда и въ Указитъ му. Но и това растуриане не е отговорностъ, не е наказание фактически. Болшинството въ Събраниято тѣй сжщо е неотговорно прѣдъ Княза. Г-нъ м-ръ е далъ дрѣска своя теория въ официалната си рѣчь за че „партизанитъ отговарятъ прѣдъ Княза“. Теорията на конституционното управление, особено като нашето, казва, че прѣдставителътъ на правителството, оня, партията на когото управлява, е отговорнитъ: партията му дава болшинство съ исканото и нуждното доверие, ва да може да прокара своитъ политически и икономически идеи и программа въ управлението, а това таквъ доверие не може да влѣче отговорностъ. Най-сетѣ, въ конституционна държава, отъ какъ е прието таквъ управление, има поне единъ единичкъ примѣръ, щото партизанитъ

отъ камарата да е отговарял прѣдъ Държавния Глава? Не е възможно тако- пащо, защото само водителътъ въ управ- лението отговаря за даденото му *дѣло*. Но прѣдъ кого пъкъ отговаря и мини- стрътъ-прѣдседателъ, когато и той па- лѣва пакъ отъ болшинството? Прѣдъ Княза, кавахме, не може, а прѣдъ Събра- нието (което не се споменува въ рѣчьта, но се пише въ Конституцията) отговор- ността му е пакъ голяма, неприкосновима форма, защото той има болшинството: партизанитѣ му не го сѣдѣтъ. После па- дането пъкъ сѣ едно, и да го сѣдѣтъ, и да го не сѣдѣтъ. Подобенъ случай още стои неразрѣшенъ въ Сърбия и се назовава тирания на болшинството! Та- кѣвъ е онзи-мнитъ членъ отъ Конституция- та за отговорността на министритѣ.

в) А за болшинството на Събранието, което държи безотговорно правителство, г-нъ м-ръ казва, че *правителството* се ин- тересува въ изборитѣ, за да си спечели, нѣрни и прѣдани партизани, защото, ако нѣма таква, не може да съществува. Върху тази точка пий ще се прѣстрѣмъ повече, когато разглеждиме Избирателния Законъ както и Закона за Полицията, съ теорити имъ и практиката имъ, а още сега тукъ има нужда да отбѣл- жимъ, че рѣчьта на г-на м-ра и въ туй не е съгласна съ конституционното право. Ония, които палѣватъ отъ вѣсиритѣ, сж „народни прѣдставители“, а не *правителствени* прѣдставители; за туй тѣ трѣбва да биватъ „вѣрни и прѣдани партизани“, но не на правителството, както кава г-нъ министъръ, а — на на- рода си, т. е. тѣ биватъ *контролори на правителството* отъ страна на народа, а никакъ не „вѣрни и прѣдани правител- ствени партизани“. На туй основание *правителството* не може да има никакво право да се грижи и да „се затруднява“ за кандидатури въ изборитѣ. Но... у насъ *правителство и партия* се сѣлжъ въ едно и усвоихъ властѣта чрѣзъ легката възможностъ отъ конституционната наша слаба система, безъ всякава отговорностъ, ни за създаванитѣ въ тѣхна полза за- кони, ни за дѣлата на правителството! За туй сме отишли вече до тамъ, што и официално прогласяваме *сѣ права на избирателъ* правителството, вмѣсто пар- тията, която трѣбва да стои въ избира- телнитѣ си права на *равна нога* съ про- тивника си — оппозицията!

Какво остава? Отговорността и на правителството и на партизанитѣ *прѣдъ народа*, па, ако щете, и ний да прибавимъ още *прѣдъ потомството*. Ехъ, че отговор- ностъ! Наистина, Робеспьеръ даде смѣтка за жестокоститѣ си съ главата си па ешафота; но таква отговорностъ да ги нѣмаме. Народитѣ се старажтъ да ги на- бѣгватъ, и трѣбва да ги избѣгватъ, ма- каръ правителствата да не набѣгватъ да искатъ таква отговорностъ отъ съперни- цитѣ си... Отговорността прѣдъ народъ и потомство, моралната отговорностъ, въ нашия вѣкъ, въ държавно управление, е станжала достойна вече за въспѣване само въ областѣта на поезията...

Прочее, да се съгласимъ: законитѣ могатъ да се нарушаватъ безгранично отъ правителството *безъ всяка отговорностъ и наказание*, щомъ има вадъ себе си едно болшинство въ събранието.

Кажете ми сега какво е туй? Намъ ни се иска, да кажемъ, като учения единъ политикъ: „*тиранията на мнозината е по- опасна отъ тиранията на малцината*“. На- родътъ се прѣдставлява отъ едно парти- занско болшинство въ Народното Събра- ние, а отъ него палѣватъ и министритѣ въ правителството. И управляватъ тѣ цѣ- локупно безъ всяка гаранция за пра- вата и свободата на подданика! Могжтъ тѣ да нарушаватъ взаимно всякакви за- кони, както сж ги и нарушавали, безъ да се сиратъ и прѣдъ Конституцията. И, чудното, нарушенията ставатъ сѣ по и край правата, а не длъжноститѣ, на подданика! Могжтъ да издаватъ всѣ- какви закони, каквито искатъ. Могжтъ да располагатъ съвършено свободно съ държавния бюджетъ, съ държавнитѣ и частни богатства, както искатъ. Могжтъ и да задѣлжжтъ народа, даноплатеца, съ заемъ по стотини милиони за испла- щане прѣвъ цѣлъ вѣкъ, — както искатъ!

При таква свобода въ свободна България, какво може да задържи, пра- вителството и болшинството виедно да вършатъ *тирания* и държавни кражби?

(Слѣдва).

СТАРИ И НОВИ БЪЛЪЖКИ

ВЪТРЕШНИ.

— Палѣлитъ 74 и 75 броеве *допѣлневатъ* послѣдното шестимѣсечие на вѣстникъ. Всички нови абонаменти се записватъ отъ м. Септемврий, отъ когато вече почва редовното течение.

Молимъ всички досегашни абонаменти, които не желаятъ да плащатъ въ бѣдѣще за вѣстника ни, да извѣстятъ, за да се сирѣ испращането му тѣмъ.

Осѣвнъ това, поканваме сега съ вѣрме за- писването на нови абонаменти, за да може да има абонатитъ всичката статия „Партизанска тирания“, която има да заеме много броеве отъ вѣстника.

Всички абонаменти, които почнатъ отъ Септемврий мѣсецъ, ще получатъ и 74 и 75 брое- ве безъ смѣтка.

— Народни проклятия и вѣчно заточение на мръсния, развратния и прѣдъ прѣдъ чер- нопѣцъ Климентъ! Хайъ му е! Бунтовническата рѣчь въ православна недѣля противъ сѣбѣ- шитѣ на други вѣрѣ? Така му се стѣ! Нашитѣ благороденъ и практически народъ, възмутенъ на друга дѣнь отъ рѣчьта народъ не трѣпи, ни- какъ не може да трѣпи и сѣвѣжъ не трѣбва да трѣпи въ своя патриотизмъ таква мръсния ка- лугери, а, ето, събра му партокешиитѣ и кѣдѣ топтанъ въ мѣнастири да се покае, да исплаща татѣкъ народния гѣвъ. А и патриотическото ни правителство, което показва на дѣло токова пжти своя вѣсокъ патриотизмъ, не можеше да не слуша народа си, не можеше да не поддрѣ- пи такъвъ велико и, особено, патриотическо дѣло, защото, най-сетнѣ, народътъ би ималъ право да отнеме и неговата властъ и да го пра- ти, като руско ордѣне въ Россия. Да, патри- отическото ни правителство поддрѣпи, поддрѣпи, оправдъ народа си, като тукъ си заповѣда да се даде оня мръсенъ калугеръ на независимата, достойната наша сѣдебна властъ, за да търже- ствува правосѣдието. Така трѣбваше, така! ще бѣде съ всѣки изминикъ, всѣки прѣдѣтелъ, всѣки врагъ, всѣки бунтовникъ, всѣки руски сподвижникъ, всѣко руско ордѣне! Не можемъ ние съ жалтаво, бабешко управле- не, за забав- лението на милата ни България отъ коварни ногте. Хвала на силното ни правителство!

Колко патриотическо дѣло, знаете! И всѣ- кой патриотъ (истинскитѣ патриоти сж само около „Свобода“) трѣбва да се горѣе съ: патриотизма на народа си, съ патриотизма на пра- вителството си, съ патриотизма... пардонъ, съ независимостта на правосѣдието въ милата си, сладката си майка България; всѣкой па- триотъ трѣбваше да ликува, да празнува, да ржкоплѣши. И ликувай, и ржкоплѣши, и горъ се! Само ний, и сѣ назъ заедно всички непатри- оти, — да ни вземе дѣволътъ, като не може да се наелектризираме отъ този народенъ вѣсокъ, чѣмъ отъ ядъ, че толкова тѣпи сме... да, че нѣмаме чувства, да се трогимъ, да прѣбѣмъ даже съзати отъ умилението за този подвигъ и макаръ само съ съзатитѣ си да докажемъ, че и ний сме съ малко нѣщо патриотизмъ! Овци безъ чувства сме... Дяволъ да ни вземе, дяволъ да ни вземе пасъ, като не сме патриоти!

Па, нецѣшъ ли, чакъ и прокурорътъ, бай Ганю (Чолаковъ), се прочу съ своя патриотизмъ и наука: той, нашъ бай Ганю, гордо се испра- вилъ прѣдъ владиката — бунтовникъ и още по- гордо е поддрѣжалъ отъ катедрата на общест- венния гласъ висотата, святостѣта, достоѣпнието, законността и независимостѣта на Българското наше Правосѣдие по такъвъ скверно и възму- тително бунтовничество, и то отъ единъ вла- дика, отъ единъ архиперъ на религиозното па- тво, отъ единъ служителъ на Бога, на прагдан- та, на смиренето! Историята ще запише, може би, даже съ златни букви бай Ганя въ своитѣ свѣтли патриотически страници, — съ златни бу- ки, защото българското сѣрдце, непостижимото и недосягаемо благородно влѣчение на нашъ бай Ганя къмъ свястѣто, спокойствието и на- прѣдка на сладката ни България ни най-мал- ко не сж се поколебали прѣдъ единъ бунтов- никъ, макаръ нѣкога, въ Евни години, и да е билъ неговъ воспитаникъ! А сѣднитѣ! Вън- ци хваления и тѣмъ! Тѣхната рѣка нито се е у- лѣшила, не е нито трѣпнѣла при видѣтъ на този владика, щомъ е такъвъ спасенъ врагъ и прѣдѣтелъ, щомъ е ужасенъ между пастѣто си! Сѣднитѣ, въ своята висока и примѣрна завѣсностъ, подобающа на хора характерни и благоговѣснати, пропѣсали своя страшенъ вердиктъ само и само да тържествува Правосѣ- дието. Историята, която ще се чете отъ дѣцата имъ, ще ги трогне и тѣ ще ламтитъ да стиг- нѣтъ такъвъ благородство. Да, вѣнцихваления тѣмъ!

Но не можемъ, не можемъ прѣдаде всички хваления хини, които заслужава всѣкава тѣзи история съ оня мръсенъ развратникъ — Кли- мента. Не можемъ и не можемъ! Не сме способ- ни, нѣмаме ни стотна частъ, никаква доза отъ истинския патриотизмъ за да се въздушевяме и чувствваме всикитѣ заслужени вѣнци хваления! Блазъ му, който ги има!

Само туй поне да кажемъ на славния нашъ народъ, особено въ Търново:

Управнявайте великия си патриотизмъ, колкото можете по-често, по-въздушевно! Да, по-често вършете таква патриотически дѣла, за да блѣнете окончателно, заедно съ патриотиче- ското ни правителство и съ тържествуващото правосѣдие! Никогѣ не забравяйте и да под- писватъ всикитѣ си изборни звания, за да до- казватъ, че не улични патриоти, а избрани и отбрани първенци на нашия благороденъ на- родъ върши патриотическитѣ подвиги! Вѣшитѣ изборни звания, вѣшитѣ изборъ отъ народа не ви липсва отъ прѣлото да дѣйствувате въ ка- вото и да е — само патриотическо да бѣде —

дѣло отъ името на званието си; защото вий сте избранъ, вий именно сте народъ, който носите съ себе си хиляди гласове. Подпишете гдѣ да е — и то значи хиляда гласа най-малко подпи- сали. Чрѣзъ туй вий доказвате, прѣпорѣч- вате, още и прѣдставлявате българина прѣдъ свѣ- та, че избира сѣрдчени, бдителни и силни па- триоти, които нито се двуумжѣтъ въ името на патриотизма, т. е. благо на народа, да свѣлятъ даже хѣра отъ властъ, отъ санъ. И защо сте избрани, ако нѣма да бѣте за правата и спо- койствието на сладката ни татковина? Да, да, тѣй! Правѣте повече и по-често такъвъ непо- дражаеми патриотически подвиги! — Това е честъ, хвала, споменъ, паметникъ, гордостъ на- родна! Ний се красимъ съ васъ. Всички ония народи, които сж имали тѣй добри и славни патриоти, сѣ сж описани и живѣжтъ въ про- страннитѣ истории. — Да, по-често, по-често, та да станемъ блаженни.

— „Народътъ“ въ Пловдивъ е подигналъ пакъ реномето ни, като българини, на 2-й Авгу- ста. До като се разправялъ сж гайди с тѣпани вечерно вѣрме и ходѣлъ за овации тукъ-тамъ, този „народъ“ обрѣжжъ разправната си на война съ революери. Точната истина не можимъ да научимъ, защото всѣкой отъ партизанскитѣ вѣстници описа случая по своему. На лицѣ вѣрното е само едно събѣсване на двѣ тѣли, отъ които едната се признава отъ всички за принадлежаща на известния Андоновъ, а дру- гата — разбира се, на противникитѣ му, които и да сж. Паджжъ убитъ единъ, а ранени спо- редъ едни, 6—7 души, споредъ други, 18—20 души. Какви сж причинитѣ — това ний си тѣл- куваме да сж идущитѣ градски избори, защото наскоро паджж Андоновъ градски съставъ и стрѣмленieto е да се възстанови.

Да вървѣ тѣй тѣзи извѣсна личностъ, Андоновъ — не може току така, ако нѣма нѣ- кой силенъ да го поддрѣжа. А читаящитѣ свѣтъ хубаво знаятъ, че „Свобода“, официознитѣ ор- ганъ, го защищава на всѣка стѣпка. Защитата отъ „Свобода“ къмъ таква личностъ, която сѣ още не прѣбѣла и да се отпѣла съ най-от- вратителни буйства, гдѣто попадне, е едно по- зорно кѣймо на партия и правителство, които прѣдставлява този органъ. Но ний не ще ка- жемъ толкова строго, като знаемъ, че Петковъ е личностъ, която поддрѣжа подобно анарх- ческо сѣрдство за отмъщение и запалване противникитѣ. Твърдитѣ и достойнитѣ Стам- боловъ, както постоянно го титулиратъ, е или съгласенъ съ подобно ръководене на парти- занство или е безсиленъ прѣдъ Петкова покрай нѣкой неизвестни още работи. Защото никакъ не може друголѣ да се обясни, какъ Петковъ ще има дѣрзостѣта да поддрѣжа и насѣква шайки, които да бѣжѣтъ и убиватъ. Разбира се, единъ дѣнь ще се раскрижѣ тѣзи загодочни сега нѣ- ща, но днесъ още царува само очудването, че се търпи таква тактика публично отъ офици- озенъ органъ и докарна страхъ и трепетъ чрѣзъ шайки и убийства.

Както и да е, общото заключение, което непосредствено се подава отъ случая, е, че много неоправдано е, че ний допѣ- ламе, най-сетнѣ, на едни Геннадиеви да вър- шѣтъ всикитѣ безобразия на свѣта — тѣ сж сѣ-пакъ частни нещастни единици: но да гле- даме това и отъ хора около кормилото на дър- жавното управление — това е зло ужасно. Ка- жете ни, моля ви се, какъвъ ще да е оня чо- вѣкъ, който е въ състояние да пише въ пър- вия официозенъ органъ безъ всякавъ срамъ най-отвратителни хамааски улични остротѣ? Нека противникитѣ даже да заслужава туй, но какъ може единъ възпитанъ колко-годѣ човѣкъ да си позволява тѣзи гнусотѣ! А прѣд- ставѣте си, че този човѣкъ играе *рѣшителна роль, отъ страна на правителството, въ полити- ческитѣ борби*! Възможно ли е такъвъ човѣкъ да се въздушевява отъ благородство и благо- родни идеи въ политиката? Сѣ таква ли сж българскитѣ интелегенти, та да го считаме прѣд- ставителъ на българския общественъ характеръ и прави? Възмущаваме се и апелираме на бъл- гарската честъ. До тогава, докогато таква без- срамници бѣе всѣка честна цѣлъ игражѣ роль въ политиката на България, послѣдѣтъ глупецъ е и оня, който мисли и вѣрва, че може да сж- ществува гаранция за нѣкакви права. Ей-таки- ва само шайки ще бѣдѣтъ свободни граждани!

— Въ едно антрефиле, съ което по свой начинъ ни привѣтствува за продължението на из- данието ни, в. „Свобода“ пуска една тѣвка, за да унижи и умаломочи писаното ни прѣдъ чита- щия свѣтъ. Като официозенъ органъ той всѣ- кога претендира да го вѣрватъ, а тѣмъката е таква, што, като излѣзва именно отъ „Свобода“, може да привлѣче доверѣе. Споредъ този вѣ- стникъ, Бобчевскій се луталъ 7 мѣсеца да търси служба, но като не сполучилъ, пакъ почналъ вѣстника. Заявяваме, че Бобчевскій не е искалъ служба никаква. Слава Богу, той даже нѣма нужда да размѣнява независимостѣта си съ служба. Ако хората при „Свобода“ продаватъ убѣжденията си, за да не ѣдѣтъ камъне, това у насъ нѣма.

— В. „Свободно Слово“ въ брой си отъ 12-й Августа (№ 18) като кани гражданитѣ на живо участие въ идущитѣ градски избори, свършва съ думитѣ: „Свободата на изборитѣ *вѣтъ* за на- прѣдъ е напълно гарантирана!“ И удивителна даже има на края.

Да се каже таква важна новостъ толкова ограничено — сѣ-едно да не е казана. Какво значѣтъ „вѣтъ за на прѣдъ“? Настѣрчение ли е туй само или нѣщо истинско? Да е истинско, ще значи, че въ България прѣдѣстои да се яви чудо на 5-й Септемврий. Допущаме, че въ град- скитѣ избори има една гаранция за непагѣно бюро, но опитѣтѣ ни учи, че всѣко е пуста ра- бота. Каква е тѣзи новина? Трѣбватъ положи- телни разяснения и ний ги искаме. Подозираме да има заповѣдъ отъ Държавния Глава за сво- бодата на изборитѣ, но и за 18-й Юлий се чу- ваше, че имало такъва заповѣдъ.

— И оня Руссенски вѣстникъ, който се е назовавалъ „Нова България“ и се издава нарочно да поддрѣжа убѣждениято, че редакторътъ му Ник. Живковъ ще умрѣ неграмотенъ, макаръ за срамъ на учителското тѣло и да занимава съ уреждането на училища и училищни по- литики, — се завлъ съ насъ. „Черно Море“ се билъ поддрѣжалъ отъ „високо мѣсто“! Уетъ ли? Това „високо мѣсто“, нѣма съмнѣние, е князѣтъ ни. „Куче *чи не знае да лае докарва вѣтъ въ ста- до*“ — има поговорка. Тѣй е и съ Живкова: той дохожда да обади на свѣта, че Князѣтъ не е добръ съ правителството! Защо инакъ ще под- дрѣжа Князѣтъ нашия вѣстникъ, кога ний не одобряваме вѣтрѣшната политика на пър- вия Му свѣтвникъ, а сме плачели за народни права?

Ний свѣтвваме този наивенъ човѣкъ, да си тегли думитѣ добръ, кога ги пуца, па и да не си служи съ интриги за „високи мѣстѣ“, за- што Князѣтъ не е за неговитѣ уста лѣвица, нито е свѣтвено да го замѣсваме въ таква дол- нокачественъ работи.

Слѣдъ туй, той може да си-пише за насъ кол- кото и какъто ще, като потрѣпи и хора, които да го четжѣтъ и да го вѣрватъ.

— „Свобода“ съобща, че правителството дало на „Балканска Зора“ 3.000 лева, а „Бѣлѣ Зора“ правѣла мечешка услуга на правителството за тѣ пари. Опакава се, знаете, на свѣта. Ин- тересува ни да знаемъ, отъкъ взема правител- ството тѣ пари, подъ какво име ги дава и какъ ги оправдава прѣдъ Свѣтната Палата? Рушветъ ли е тона или пособие нѣкако? Азъ е пособие — и ний искаме. За едни майка, за други ма- щиха — не бива.

Чудни хора! Сами хѣрлѣжѣтъ калъ на ли- цето си, па и безсѣстѣйтъ правителството а като имъ казважѣ, сѣрдѣжѣтъ сѣ и псуватъ! Асѣ, таква е сѣрдѣството на нечестнитѣ.

— Въ цѣла България се подписва едно пе- чатано прошение отъ всички учители къмъ VII Оликовъ. Народ. Събрание за повишението пѣти- тѣ имъ и за намаляние срока на повишението имъ въ степенѣ. Единъ екземпляръ отъ такъвъ прошение ни е испратенъ отъ дописници. Чудно съгласие на учителитѣ!

Ще говоримъ върху туй прошение, но въ своето вѣрме.

— Въ Добричъ на 2-й Августа е станжалъ единъ скандалъ между нѣколкома граждани и полицията и билъ затворенъ единъ до другия дѣнь. Господа министритѣ Стамболовъ и Грезовъ, сж прокурора г-на Толева, ходихъ на мѣсто за по-вѣрно изучаване на случая прѣдъ видъ на донесението отъ тамъ, че името на случая било бунтъ противъ властѣта.

Въ скандала сж се случили и роднини на редактора ни; за туй прѣдизнаме се и прѣмѣл- чаване.

— „Свободно Слово“ съобщава, че г. Стам- боловъ контролиралъ въ „черния си кабинетъ“ телеграмитѣ, които идѣтъ изъ населението за Държавния Глава. Прѣди туй пѣтъ съобщѣтъ г. Стамболовъ, наставѣтъ *българскитѣ министри* за да се научи съ какви хора има работа.

Ний мислимъ, че „Свободно Слово“ нѣма право да се подиграва по този начинъ. Такава съобщения трѣбва да сж придружени съ доказа- телства. Инакъ въ нищо тѣ не се различаватъ отъ интриганство. — Ако не могатъ да се до- казватъ, по-добръ, да се млѣжѣтъ, за да не въз- буждатъ подозрѣние къмъ честната служба на вѣ- стника. Че сж възможни таква работи — сж- гласни сме и ний, но туй не е достатъчно.

— Върху градскитѣ избори е излѣзло пацъ окръжно отъ „Централното Либерално Бюро“ до „партизанитѣ“, за да се боржѣтъ и на 5-й Септемврий за патриотитѣ „либерали“.

Въ минѣлия си брой бѣхме споменали, че правителствени и политически-партизански кандидати въ градскитѣ избори сж пѣленъ по- литически развратъ, сж наложена прогонконо- ституционна намѣса въ домашнитѣ работи на градоветѣ. Ний бѣхме помислили, че градскитѣ избори ще бѣдѣтъ поне този пѣтъ свободни а за туй бѣхме дали конституционния имъ при- ципъ. Но фактѣтъ за появяването на окръж- ното отъ Централното не Либерално а Шай- каджийско Бюро е прѣдѣстѣненъ за пѣлното насилие върху свободата и на тѣзи избори. Оче- видно е, че фалшивитѣ либерализмъ се стра- хува, ако дѣне развратѣта си рѣжа отъ общи- ското самоуправление, а ще продължава да го мачка. Защото никакъвъ фалшивъ либерализмъ не може да живѣе задръжно съ истинското, конституционното общинско самоуправление.

Трѣбва да отбѣлѣжимъ, при туй, че сѣлѣ тѣзи избори идѣтъ окръжнитѣ избори, а за тѣхъ има почва въ сегашнитѣ градски. По тѣзи причина тѣзи послѣднитѣ ще трѣбва да дажѣтъ резултатъ такъвъ, какъвто иска ачното Шай- каджийско Бюро.

Горката наша Конституция! Колко е без- силна тя!

МѢСТНИ.

— На 31-й Декемврий м. г. въ тукашния Окр. Сѣдѣ редакторътъ ни бѣше оправданъ по публикувания ни обвинителенъ актъ „за окръ- бление и клѣвета противъ правителството и Министра-Прѣдѣателя г-на Стамболова“. Ре- дакторътъ се защищаваше самъ. Любопитно бѣ- ше сѣдебното прѣние. Прокурорътъ бай Ганю Чолаковъ, сѣдѣщъ, който се прѣвѣсти посѣвъ въ Търново и обвини Митрополита Климентъ, ца- паше рѣка о рѣка съ исканеи „присѣдъ, при- сѣда трѣбва, че правителството вършѣтъ на- рушения и проваволни!“ А редакторътъ отговаря- ше: „не присѣда, ами нѣщо повече: историята на новия ни политически животъ давамъ! Проку- рорътъ продължаваше, че г-нъ Стамболовъ ще

на г-на Стамболова за измѣнение Конституцията въ означенитѣ отъ него пунктове, като расправя въ горѣпоменѣтата статия, че правителството е било длъжно по-рано да даде гласност на този законопроектъ, за да можела интелегенцията да си даде мнѣнието по него и по този начинъ отговорността за самото измѣнение да падне върху цялата интелегенция, че изпълнителната власт е била пунктътъ, върху който трѣбвало е да се обърне контрола на народния погледъ и че прѣзъ събраниято сѫ минавали колко-годи обмислени законоположения, сѫ пасажътъ по надолу „у насъ сѫ нарушавани най-святитѣ права, напр. върху личната свобода и неприкосновеностъ, нарушавана е личната свобода“, която споредъ единъ ученъ човѣкъ „е основата на всичкитѣ свободи“, а колко би било грозно да кажемъ, че практиката доказала нуждата отъ измѣнението на тази свобода и по такъвъ единъ мръсенъ мотивъ да узаконимъ измѣнението!! Грозно нѣщо, което може да каже само безсѣтеленъ властолюбецъ, а не свѣстенъ поданикъ. Това не е вече грѣшка, това не е глупостъ, това не е наивностъ, а това е извасилена свѣстъ, това е опиянение отъ властъ“, явно напачъ прѣврѣние и до-качение къмъ личността на Министра Прѣдсѣдателя Стамболова, ако изрично да не му е упоменато името въ този пасажъ, като му се приписва, че той сѫ исканието да се измѣни Конституцията е дѣйствиелъ сѫ мръсени мотиви, че подобно оправдание за измѣнението можалъ е (Слѣдва)

Нато нѣкои съграждани ме кандидатирали за прѣдстоящитѣ градски избори, явявамъ на приятелитѣ си, че не съмъ изявявалъ съгласие и не бихъ приелъ никакъ да бѣдѣ въ състава на бѣдѣщия ни Градско-Общинский Сѣвътъ.
КР. ИВ. МИРСКИЙ.
Научавамъ се, че нѣкои господа съграждани ме кандидатирали за въ състава на бѣдѣщия ни Варненский Градско-Общинский Сѣвътъ, безъ да ми е даже съобщено съ кои лица наедно. Заявявамъ на приятелитѣ си, да не ми поставя никой кандидатура безъ да вземе предварително съгласието ми.
СТ. ИВ. ЦАНЕВЪ.

ПРОДАВА СЕ кжца у Варна, уч. II № 69 по доброволно съгласиение. Желаящия да я прегледа и купи да се отнесе до пѣномощника на притежателя ѳ: Кръстья Дончевъ, въ адвокатското писалище, на Кр. Мирский (Варна, уч. II 1431 до Градската Библиотека.)

Отъ Януарий 1893 г. почна да издава „ПРАВОВОЕ ПРОСВЕДЕНИЕ“ Мѣсечно Религиозно-нравствено списание. Годнишна цена Ава лева прѣдплатени Редакция на „Правос. Просвѣдникъ“ Въ градъ Самоковъ. (3-33-1)

ДАВА СЕ ПОДЪ НАЕМЪ нова кжца съ всичкитѣ удобства. За справки трѣба да се обръщатъ въ дюгана на г-на К. Гаргаричевъ — Варна. 3-421-1.

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

Извѣства се на почитаемота публика, че пристигнаха най-нова система усъвършенствувани машини за готвение съ газъ по най-икономиченъ и бързъ начинъ. Желаящитѣ да се снабдятъ съ такива, да се отнесжтъ до книжарницата на г-на В. Божиловъ въ гр. Варна. 3-432-1

Отъ първото Българско Землед. Промислено Изложение въ Пловдивъ. Наградена съ златна медаль за изящното ѳ обработване и великолепно напечатване.

Отъ първото Българско Землед. Промисленно Изложение въ Пловдивъ. Наградена съ златна медаль за пълнотата, вѣрността и въобще за всестранни прѣимущества надъ други подобни карти.

ХР. Г. ДАНОВАТА

НАЙ-НОВА ГЕОГРАФИЧЕСКА КАРТА НА БЪЛГАРИЯ

СЪ

СЪПРѢДѢЛНИТѢ НЕИ СТРАНИ,

съставена отъ А. Кривошиевъ, старший топографъ при генералния штабъ въ София, а гравирана и печатана въ картографическото заведение на Г. Фрайтагъ & Берндтъ въ ВИЕНА,
изгѣзе отъ печатъ и се намира за продажъ: у издателя Хр. Г. Дановъ въ книжарницитѣ му въ Шуменъ и Русчукъ, у книжарницитѣ на Еванг. дружество и Ив. Б. Касаровъ — София и у всичкитѣ книжарници въ БЪЛГАРИЯ.

ЦѢНА:		
1) Исецѣло налѣпена само за окачване		л. 25
2) Налѣпена за окачване, нѣ съврѣменно прѣгжната на 20 части за носение	„	25
3) Налѣпена на 10 особни листове, отъ които всѣкий се прѣгжва на 8 части, вложени въ кутия (етюи) за носение		„ 30

За да запознаемъ онази частъ отъ българската публика, която още не е имала случай да види картата ни, ние си позволяваме да имъ съобщимъ, че нашата карта е работена въ мащабъ 1 : 420,000 и е голѣма 1.80 м. на дължина, а 1.30 м. на ширина. Тя обема всичкитѣ земи на Българската Корона — земитѣ гдѣто се говори Българский езикъ — и значителна частъ отъ съпрѣдѣлнитѣ земи (Сърбия, Влашко, Турция и пр.). Картата се състои отъ 10 листове: всѣкой единъ гравиранъ по на 5 литографически камъни, отъ които единъ сѫ черенъ цѣвъ за наименованието на градоветѣ, паланкитѣ, селата, колибитѣ и пр.; другъ сѫ синъ цѣвъ за водитѣ: морета, рѣки, езера и пр.; трети сѫ гравиръ цѣвъ за планинитѣ, върховетѣ, бѣрдата и пр. съ означение височинитѣ на по-високитѣ върхове и низинитѣ на по-значителитѣ кутловини и равнини; четвъртитѣ сѫ изпозеленъ цѣвъ за горитѣ (лѣсоветѣ) и въобще за мѣстноститѣ обрѣстли съ дървесна, а петитѣ сѫ червенъ цѣвъ за означение границитѣ на административното управление, подраздѣлено на окрѣжи и околии.

- Вънъ отъ тия прѣимущества нашата карта обема:
- 1) Военното подраздѣление на Княжеството на окрѣжи.
 - 2) Пълното вписване на всичкитѣ градове, паланки и почти всичкитѣ села и колиби на околинѣтѣ.
 - 3) Съдържа всичкитѣ български жѣлѣзници съ означение станциитѣ и километрическитѣ разстояния помежду имъ. Нанесени сѫ тѣй също и новопостроенитѣ жѣлѣзници, които топарва ще се стрѣятъ.
 - 4) Всичкитѣ държавни и окрѣжни шосета, както и коларскитѣ и мѣждуселскитѣ пѣтища.
 - 5) Всичкитѣ по-главни ханища, които служатъ на пѣтищитѣ като станция за почивка.
 - 6) Всичкитѣ мостове по рѣкитѣ на главнитѣ пѣтища.
 - 7) Всичкитѣ телеграфо-пошански трактове съ километрическитѣ разстояния отъ една станция до друга.
 - 8) Всичкитѣ митнически пунктове.
 - 9) Всичкитѣ морски и рѣчни пристанища.
 - 10) Всичкитѣ по-главни рѣчни извори (текири и пр.).
 - 11) Всичкитѣ топли минерални извори (бани, лѣджи).
 - 12) Всичкитѣ студени извори, които иматъ нѣкакво лѣковитѣ свойство.
 - 13) Всичкитѣ манастири.
 - 14) Всичкитѣ староврѣмни твърдини (тѣй нареченитѣ градища) и развалини на градове.
 - 15) Всичкитѣ паметници отъ ново врѣме.
 - 16) Всички богати на нѣкаква руда мѣстности, като: жѣлѣзо, сребро, олово, камънини въглища и пр. разработени или не.
- Всичко това е прѣдставено съ особни условни знакове на нашата карта и ѳ прави общо достойние на всѣки българинъ: воененъ ли билъ той, или цивилелъ, чиновникъ ли, или търговецъ, домащаръ ли, или пѣтующъ, и то по начинъ щото да може да си послужи въ всѣки случай. И-зясното пакъ изработване на картата прави и едно великолѣпно украшение на салонитѣ, канцеларнитѣ, търговскитѣ писалища и пр.
- Всичкитѣ тѣзи достоинства и прѣимущества на нашата карта се справедливо оцѣнихж отъ компетентнитѣ мѣста: Първото Българско Земледѣлческо-Промисленно Изложение въ Пловдивъ тази година ѳ награди съ златна медаль.
- Като пукаме въ продажъ нашата карта — прѣдиритие на огромни трудове и жертви — ние се осланяме въ справедливата подпорка на Българската публика. Надѣваме се, слѣдователно, че всѣки развитъ Българинъ ще побърза да ни подвѣри съ купуване по единъ екземпляръ отъ картата, та да можжтъ се покри огромнитѣ разнески, които станжжж около нейното издаване.